Árið 1993 eitt lagnuár:

Kommunurnar bundnar á hond og fót

Einasta frælsi, kommunurnar hava eftir, er at melda seg úr Føroya Kommunufelag, heldur formaðurin í felagnum, Jógvan K. Mørkøre

Á byráðsfundi í Klaksvík tysdagin samtykti byráðið at siga limaskap sín upp í Føroya Kommunufelag alt fyri eitt.

Til hetta sigur formaðurin í Føroya Kommunufelag, Jógvan K. Mørkøre í eini viðmerking, at sum er eru kommunurnar bundnar á hond og fót. Einasta frælsi, tær hava eftir, er at melda seg úr Kommunufelagnum.

Støðan hjá Klaksvík hevur verið ein aftur-endandi trupulleiki á hvørt at, og tað, sum Klaksvíkar Kommuna er og ogvuliga mínnøgd yvir nú, er, at hon einki umboð hevur fingið í starvsnevndina.

Klaksvíkin millum tær stóru

Klaksvíkar Kommuna er millum teir stóru limirnar í Føroya Kommunufelag, og skal á hvørjum ári av við uml. 160.000,- í limagjaldi, sum er góðar kr. 30,- fyri hvønn íbúgva í eini kommunu.

Freistin at siga limaskapin upp í Føroya Kommunufelag er hálvt at, og skal uppsøgnin fi fraboðast í seinasta lagið á seinni 1. juli fyri at koma í gildi 31. desembur í ár.

Tað er einki at ivast í, at tað er ein stórur missur hjá Føroya Kommunufelag at Klaksvíkar Kommuna sigur sín limaskap upp.

Eitt lagnuár

Til hetta sigur formaðurin í Føroya Kommunufelag, Jógvan K. Mørkøre, at maðið um at lata Føroya Kommunufelag upp í tvær deildir, eina fyri stóru og eina fyri smáru kommununirnar, kanska við best avgerðini í Klaksvíkar byráð verður tíðin upp í ávara alt fyri eitt í Kommunufelagnum, so fyritreyningartar til eina møguliga kommunuupplutning kunna byrja.

Hann sigur, at ein-ræsskin til, at kommununar ikki mugu fara sundur nú, er, at inniverandi ár er eitt lagnuár hjá øllum, ikki einost hjá kommununum, og at tað ti tænir øllum best, at tær halda saman á hvussu er hetta árið at. Einigi hoyna er heldur, at nógvar av kommununum hava tað ogvuliga vanligt fíggarlíga í løtuni.

Hálvt ára uppsøgn

Uppá fyrispurning, um áður at limakommunur eitla at gera tað sama sum Klaksvíkar kommuna, svarar Jógvan K. Mørkøre, formaður, ikki:

Kommununar eru bundnar á bæði hond og fót. Einasta frælsi, tær hava eftir, er at siga limaskapin upp í Føroya Kommunufelag, sigur formaðurin, Jógvan K. Mørkøre

– Um svar at ummæli hevur í byggju at gera tað, vildi formaðurin í Føroya Kommunufelag mælt til, at bestur var, um tær kunda haldið saman í felagnum, sum stóðan er just nú, tí tað eru ávis mál, sum gera, at árið 1993 verður av gerandi hjá Føroya Kommunufelag og hjá kommununum í sínheild.

Eisini hevur tað skund, at hugskotið um at lata Kommunufelagið á tvær deildir verður tíðin framlaftur fyri at ikkurt tíðlagt kann fyrilíggja, við ársins, ta uppsagnartreistin hjá Klaksvík at Kommuna kemur í gildi.

B.

Danir skriva um føroysku oljuna

– Føroyingar mugu biða við oljuævintýrinum, siga donsk blað

Utlendingar hava synt í føroysku oljumál miklan áhuga síðani føroyingar sjálvir svittoku tásvni í undirgrundini.

Donsk blað skriva fleiri um oljuna í Føroyum. Tey siga, at ikki verður rætt undir vitskaminum, tvi ein fyrst í juni.

Donsku blaðini vita at siga, at fleiri oljufelag hava spurt seg fyri hjá landsstyrinum við tí endamáli, at sleppa at bora undir Føroyum.

Men Marita Petersen, lagmaður, hevur sagið tvi, at landsstyrið ikki tekur endaliga stóðu til fyrispurnirnar. Tað eru í fyrsta lagi í juli mánaði, sum donsku blaðini ræða.

AD.

Gundur Mortensen í sámiskum teatri

Gundur Mortensen, sjónleikari at Havn spælir við Beaivvás Sámi Teahter í leikinum Gumpegoddi (Ulvadreparen) eftir sámiska høvundan Johan Turi. Ein leikur við evni úr

Gundur Mortensen

sámisku tilveruni og teim avbjóðingum hetta norðurlendska nomadufólk hevur verið fyri í hørðu náttúruni. Við penni sínum kunnaði Johan Turi (1854–1936) umheimin um sámiska mentan sum eina gloð av heimseldinum. Gitin var hann fyri verk sín, men ikki altið eins høgt í metum millum egna fólk sítt.

MOSKVA (RB-Reuter) Præsident Boris Jeltsin gik tórsdag í offentliviti mod sínu politiske mótstandere í Folkekongressen. Under et møde med regionale russiske ledere fremlagde han et 52 sider langt udkast til en ny forfatning, som efter planen skal vedtages í juni og træde í kraft inden årets udgang. I sit udkast foreslår Jeltsin, at et stående to-kammerparlament med højst 600 medlemmer erstatter det nuværende system med Folkekongressen (det store parlamenti) og den øverste Sovjet (det lille parlamenti). De 1040 deputerede ved Folkekongressen mødes til særlige samlinger, mens de 251 medlemmer af den øverste Sovjet varetager det daglige parlamentariske arbejde. Hvis forslaget bliver vedtaget, får Jeltsin ret til at udpege personer til en række nøgleposter, inden for det centrale banksæsen og til domstolene, herihærdt et nyt højeste dommerkollegium, som bliver det øverste organ, der kan afsætte præsidenten.

WASHINGTON (RB-Reuter) Verdens syv rigeste industrilande lovede efter et møde i Washington torsdag, at de ville samarbejde for at sætte gang i den globale økonomiske vækst. I et kommuniké udsendt efter mødet i den såkaldte G7-gruppe udtrykte nationalbankcheferne og finansministrene også deres bekymring over valutauroen. "Vi var enige om, at valutakurserne bør reflektere det økonomiske fundament. Vi drøftede nylige udviklinger på valutamarkedet og bekræftede vor fortsatte forpligtigelse til at arbejde tæt sammen på valutamarkedet". Bemærkningerne om valutaurolighederne var tilsyneladende en henvisning til den japanske yen, der på det seneste er steget. G7-landene er USA, Canada, Japan, Storbritannien, Frankrig, Tyskland og Italien.

Hesin hvolpurin verður ikki avlivaður, um tætti eigarin ikki ger vart við seg. Noomi Jul hevur millum ar og dag skaffað yvir 300 hundum eitt nytt og trygt heim. Mynd: Jóan Símonsen

Menniskjans besti vinur uppiborið betri viðferð

Lógskipanin viðvíkjandi hundum ætti at verið meira lívlig

Í gár kom Noomi Jul inná á Dimmalætting og hevur eina tík við sær, sum hevur verið hundur heimanfra í mong tíggi dagar.

Fólk, sum búgva í Kardiumannabýnum, søgdu Noomi, tta um tíkina, ið eina teamerki hevur. Hon hevur gangið har allan dagin og tey valda at verða sett til Noomi, ósadn fyri at siga politiinum og havið hundafangaranum, frá av, tí at hetta hevur verið tann vísi dyrdi fyri hana.

Hetta tókarskeiðið Noomi hevur hast tíkina, hevur hon tingt tannar á Politistoðina at vita, um einkur hevur sagt frá har at tey sakna hund sín, men eingin hevur gjørt vart við sig.

Fólk eigaraðin til, at eingin gert vart við seg er ivaleyst, at tað kostar tíðinum 725 krónur, um tey ta skulu hava hundin aftur. Tíðinnar í løtuni eru soleiðis, at tað bert eru ta, sum hava rað til at fáa eina eykarúkning av hesi stoddami samfundsins sum tola peningar eru allsamt minkandi.

Ábyrgdarkensla nevðing

Noomi Jul heldur tað vera óg galið, at fólk fáa sín hund, áðan at fáa ansa av dhiga eftir fólkinum og gera at tey ítarlat um sínar og spyrja eftir í komin ta á hann er tíðin nartar.

Um hesa tórvu sigur Noomi, at eftir eitt tíðarrúm at dona er hetta vís í mótsetning at gamal hvígur.

– Fólk skulu ikki fáa sín hund, um tey ikki eru á tíðat taka sær av honum, sigur hon.

Henda tíkin varðar tó ikki avlivað, um gera ottu eigarin ikki vart við sig. Fyri Noomi at finna eitt nytt og tryggt heim tó hevur.

Í gjøgnum árið hevur Noomi skaffað um tíð hundum nytt heim.

– Menniskjans besti vinur hevur uppiborið betri viðferð, sigur Noomi.

Login av fyrakantað

Noomi sigur, at hon í verðsleikanum stendur í eitt tó stóð. Fólk eiga at kenna ábyrgd og ikki tað sær hund, um tey ikki hava møguleikar og umstøðir at ansa eftir honum. Innvegin heldur hon eina, at loysingarnir viðvíkjandi hundum, sum er galdafólk fra í Havn, er alt av fyrakantað.

– Um politiið tær beinlat á hundinum er sparlað spilt. Tí eindar eigarin ikki tær 725 krónurnar í mánaðs lagi, sum veitandi er eitt stórt umvis í husarhaldsgjaldinu verður hundurin avlivaður, sigur Noomi.

Hon heldur at lysing fyri eitt eigarin at fingið eina avsving gita í allum fórum eina minni bót. Hon nevnir dømi við pensionistum, har fundarin er tørra eitt og alt. Tað er ikki rímligt, at tey skulu gialda eina stóra bót ella missa hundin, um tey eru av heppnir, at hundurin deppur frá teimum. Eisini heldur hon, at eitt reglar ætti at verða galdandi fyri tey, sum heimanvegin spyna eftir hundinum.

sk

Fólk seta upp kettufellur

Hetta er ikki loyvt, sigur Noomi Jul

Noomi Jul hevur eitt hjartasatt áhugat. Fyri einum ári síðani bleiv tremurin hjá henni hartur. Frensurin var markaðar, og hon hevði tí rokna við, at hann fór at verða lattur at finna aftur.

Tó ta tá hon ringdi til politiið at spyrja eftir honum, varð tein einki um tremin og sagdu henni eina fra, at teir vanliga fullbar ikki hugda eftir sínum kettu var markað.

Tað merkir, at ein tekur ein gong kunna fata, ikki tryggj, hoast kettur er markað, sigur Noomi.

Síðani hevur hon fingit um privat fólk, sum seta kettufellur upp í gardinum hjá sær. Tá hon fer yvirum tey, sum hava mist kettu sína á henda hátt.

Hetta er fyri tað fyrsta ikki loyvt, og harmest er tað hetta hjótt og óforkannað av fólki at gera slíkt, sideyðis at ein ongantíð fólir seg tryggan, sigur Noomi.

sk

FARVE